

RTU studiju kurss "Modulis B3: Sociālais darbinieks darbam ar atkarīgām un līdzatkarīgām personām "Sociālais darbs atkarību profilaksē, ārstēšana un rehabilitācija""

0L000 Liepājas akadēmija

Vispārējā informācija

Kods	LA1249
Nosaukums	Modulis B3: Sociālais darbinieks darbam ar atkarīgām un līdzatkarīgām personām "Sociālais darbs atkarību profilaksē, ārstēšana un rehabilitācija"
Studiju kursa statuss programmā	Obligātais/Ierobežotās izvēles
Atbildīgais mācībspēks	Madara Lapsa - Lektors
Apjoms daļās un kredītpunktos	1 daļa, 8.0 kredītpunkti
Studiju kursa īstenošanas valodas	LV
Anotācija	Studiju kursā apgūst zināšanas un prasmes sociālā darba jomā attiecībā uz atkarību profilaksi, ārstēšanu un rehabilitāciju. Kurss sniedz padziļinātu izpratni par atkarību problēmām, to risināšanas stratēģijām un sociālā darba metodēm darbā ar atkarīgām personām un riska grupām.
Mērķis un uzdevumi, izteikti kompetencēs un prasmēs	Studiju kursa mērķis: Sagatavot augsta līmeņa sociālos darbiniekus, kas spēj profesionāli identificēt, novērtēt un risināt atkarību izraisītās problēmas sabiedrībā. Studiju kursa uzdevumi: 1. Attīstīt izpratni par atkarību veidiem, cēloņiem un sekām 2. Apgūt efektīvas sociālā darba metodes atkarību profilaksē 3. Pilnveidot prasmes darbā ar atkarīgām personām un viņu tuviniekiem 4. Veidot izpratni par rehabilitācijas procesiem un atbalsta sistēmām 5. Attīstīt kritisko domāšanu un ētisko pieeju sociālajā darbā ar atkarīgām personām
Patstāvīgais darbs, tā organizācija un uzdevumi	1. Zinātniskās literatūras un pētījumu analīze 2. Gadījumu izpētes darbi 3. Pētnieciskais darbs par atkarību profilakses metodēm 4. Intervences plānu un stratēģiju izstrāde 5. Prezentāciju un metodisko materiālu sagatavošana
Literatūra	Obligātā / Obligatory: 1. Babor, T. E., et al. (2017). Alcohol: No Ordinary Commodity. Oxford University Press. 2. Marlatt, G. A., & Kilmer, J. R. (2018). Harm Reduction: A Public Health Strategy for Personal and Public Health. 3. Glossoff, H. L., & Kopera, A. (2019). Ethical Guidelines in Addiction Counseling. 4. Miller, W. R., & Rollnick, S. (2012). Motivational Interviewing: Helping People Change. 5. Vanderplasschen, W., et al. (2020). Comprehensive Addiction Care: An Integrated Approach. Papildu / Additional: 1. Daley, D. C., & Douaihy, A. B. (2016). Substance Use Disorder Treatment for People with Chronic Mental Illness. 2. White, W. L. (2014). Recovery Management and Recovery-Oriented Systems of Care. 3. Straussner, S. L. A. (2018). Clinical Treatment of Substance Use Disorders. 4. Rubin, A., & Babbie, E. R. (2016). Research Methods for Social Work. 5. Drake, R. E., & Mueser, K. T. (2017). Dual Diagnosis of Major Mental Illness and Substance Use Disorder. 6. Andresen, R. (2019). Rehabilitation and Recovery: Theory and Practice. Citi informācijas avoti / Other sources of information: Raksti krājumos: • Jaunākās publikācijas zinātniskos žurnālos par atkarību pētījumiem • Latvijas Sociālo darbinieku biedrības un Veselības ministrijas publikācijas Interneta resursi / Internet resources: • https://www.samhsa.gov/ (Substance Abuse and Mental Health Services Administration) • https://www.who.int/substance_abuse/ (PVO Atkarību nodaļa) • Latvijas Veselības ministrijas mājaslapa
Nepieciešamās priekšzināšanas	Bakalaura līmeņa zināšanas sociālajā darbā, psiholoģijā.

Studiju kursa saturs

Saturs	Pilna un nepilna laika klātienē studijas		Nepilna laika neklātienē studijas	
	Kontakt stundas	Patstāv. darbs	Kontakt stundas	Patstāv. darbs
1. temats. Atkarību teorētiskie pamati 1.1. lekcija: Atkarību konceptuālās pieejas 1.2. lekcija: Atkarību klasifikācija un diagnostika 1.3. lekcija: Atkarību multimodālie modeļi 1.4. lekcija: Teorētisko pieeju kritiska analīze Praktiskais darbs: Atkarību veidu salīdzinošā analīze	8	20	0	0
2. temats. Atkarību socioloģiskie aspekti 2.1. lekcija: Sociālie faktori atkarību veidošanās procesā 2.2. lekcija: Kultūras ietekme uz atkarību izpratni 2.3. lekcija: Sociālās nevienlīdzības un atkarības 2.4. lekcija: Sociālās mijiedarbības loma atkarībās Praktiskais darbs: Sociālās vides ietekmes dziļizpēte	8	20	0	0

3. temats. Profilakses teorijas un metodes 3.1. lekcija: Profilakses pamatprincipi 3.2. lekcija: Profilakses līmeņi 3.3. lekcija: Profilakses stratēģijas dažādām mērķgrupām 3.4. lekcija: Inovatīvas profilakses pieejas Praktiskais darbs: Profilakses programmu izstrāde un novērtēšana	8	20	0	0
4. temats. Sociālā darba metodes atkarību ārstēšanā 4.1. lekcija: Intervences teorētiskie pamati 4.2. lekcija: Motivācijas intervēšanas metode 4.3. lekcija: Kognitīvi biheiviorālās pieejas 4.4. lekcija: Individuālais un grupu darbs atkarību ārstēšanā Praktiskais darbs: Kompleksu gadījumu analīze	8	20	0	0
5. temats. Rehabilitācijas process 5.1. lekcija: Rehabilitācijas teorētiskie modeļi 5.2. lekcija: Rehabilitācijas plānošana 5.3. lekcija: Atveseļošanās un pārmaiņu teorijas 5.4. lekcija: Atbalsta sistēmu integrācija rehabilitācijā Praktiskais darbs: Individuālo rehabilitācijas plānu izstrāde	8	20	0	0
6. temats. Ētika un profesionālā prakse 6.1. lekcija: Profesionālās ētikas pamatprincipi 6.2. lekcija: Konfidencialitāte un personas tiesības 6.3. lekcija: Ētisku dilemmu risināšana praksē 6.4. lekcija: Profesionālā supervīzija un pašaprūpe Praktiskais darbs: Ētisku scenāriju analīze	8	20	0	0
7. temats. Atbalsta sistēmas un resursi 7.1. lekcija: Sociālo dienestu loma 7.2. lekcija: NVO un atbalsta grupu nozīme 7.3. lekcija: Starpprofesionāļu sadarbības modeļi 7.4. lekcija: Resursu pārvaldība un koordinācija Praktiskais darbs: Atbalsta tīklu kompleksā kartēšana	8	20	0	0
8. temats. Pētniecība un inovācijas sociālajā darbā 8.1. lekcija: Pētniecības metodoloģija sociālajā darbā 8.2. lekcija: Kvantitatīvās pētniecības pieejas 8.3. lekcija: Kvalitatīvās pētniecības metodes 8.4. lekcija: Inovācijas atkarību mazināšanas jomā Praktiskais darbs: Pētnieciskā projekta izstrāde un prezentācija	8	20	0	0
Kopā:	64	160	0	0

Sasniedzamie studiju rezultāti un to vērtēšana

Sasniedzamie studiju rezultāti	Rezultātu vērtēšanas metodes
ZINĀŠANAS: 1. Pārzina atkarību veidus un to teorētiskos skaidrojumus 2. Ir izpratne par sociālajiem un psiholoģiskajiem atkarību cēloņiem 3. Ir zināšanas par profilakses un rehabilitācijas metodēm	Pārbaudes darbs: teorētisko zināšanu pārbaude Patstāvīgais darbs: zinātniskās literatūras analīze Gadījumu izpētes darbs: praktisko prasmju novērtēšana Eksāmens: teorētiskās zināšanas un to praktiskais pielietojums
PRASMES: 1. Prot identificēt atkarības pazīmes un riska faktoros 2. Nosaka atbilstošas intervences stratēģijas 3. Prot veidot un analizēt rehabilitācijas plānus 4. Izmanto zināšanas par atbalsta sistēmām 5. Prot veikt profesionālu sociālo darbu ar atkarīgām personām 6. Māk izmantot motivācijas intervēšanas metodes	Pārbaudes darbs: praktisko uzdevumu risināšana Prezentācija: intervences plāna izstrāde Grupu darbs: profesionālo situāciju analīze Eksāmens: praktisko iemaņu demonstrēšana
KOMPETENCE: 1. Ir zināšanas par profesionālo ētiku sociālajā darbā 2. Izmanto kritisko domāšanu problēmsituāciju risināšanā	Pārbaudes darbs: kompleksu sociālo situāciju analīze Pētnieciskais darbs: inovatīvu pieeju izstrāde Eksāmens: profesionālās kompetences novērtēšana

Studiju rezultātu vērtēšanas kritēriji

Kritērijs	% no kopējā vērtējuma
Kontroldarbs	20
Patstāvīgais pētnieciskais darbs	30
Eksāmens	50
Kopā:	100

Studiju kursa plānojums

Daļa	KP	Stundas			Pārbaudījumi		
		Lekcijas	Prakt. d.	Laborat	Ieskaite	Eksām.	Darbs
1.	8.0	32.0	32.0	0.0		*	